

EIXIMENIS

Capítol CCVIII. *Qui tracta del sisèn manament qui diu: no fornicaràs; e ensenya com és gran peccat e qui aporta ab si grans mals.*

Lo sisèn manament és aquest: no fornicaràs, ço és a dir, segons que expon sent Agostí, que no t'ajustaràs carnalment ab cors humanal de neguna persona del món, si donchs no és ta muyller, car tot aytal ajustament és peccat mortal e vedat per aquest manament. E diu sen Agostí que veda Déus tot aytal carnal justament per tal cant és en sí sutze e vil, e porta ab si infinits mals a l'om en ànima e en cors. Specialment consuma l'om en sa persona e li acurta la vida, e li tol¹ lo cor, e-l fa effeminat, fa'l diffamat e fort contemptible e menyspreat per tota res; ret-lo molt escandalós als altres; ret ses paraules e doctrina contemptibla per bona que sia; porta'l a gran pobrea a destrucció e finalment a desesperacion. Fa encara la creatura qui d'aquí neix il·legítima e per molts caps irregular. E aquest mal vici encar taca tan fortament la persona que li tol lo seny e la verguonya, e l'inclina tan fort a ssi mateix que si no s'i garda al començament, pus aveat hi sia, tart és que jamás se corregesca en esta vida present.

Diu encara que Déus volch açò manar a ensenyar la sua senyoria sobre lo cors e la ànima de l'hom, e per tal que l'hom meresqués molt en la observància de aquest manament. Diu encara sent Agostí que per virtut d'aquest manament és vedat a cascun tot leig hús desonest e contrectació dels membres verguonyosos. Aquest peccat és en special vedat, per tal cant, aquell qui-l comet, no solament fa perdre si meteix, mas a altre, ço és a la persona ab qui pecca, jatsia que aquest peccat no solament sia en la obra deffora, ans encara és en la lengua d'aquell qui diu sutzes paraules e desonestes, les quals són senyal de gran corrupció de son cor. E après, e majorment, està aquest peccat en lo cor, e no solament en consentir al peccat, ans encara sens consentiment en la obra, pot la persona peccar mortalment adelitant-se dins son cor en lo plaer lo qual troba en lo vil pensar de la mal obra, majorment cant lo plaer aquell és retengut ab plena deliberació de la rahó per alcun temps.

---

¹ Tol: 3a persona del sing. del Present d'Ind. del verb "toldre" (llevar, traure)

Aquest peccat ha moltes spècies, de les quals havem pus larch a parlar, cant tractarem, dejús, del peccat de lutzúria.

Aquest vici se nodreiys en l'om per estar ociós, e per dir e oir vils paraules, e per cogitar vils cogitacions, e per haver males companyies, e per adeltar-se en vils pensaments, per massa mengar e per massa beure, e per usar viandes caldes e delicades, e per massa dormit e per jaure massa delicat, e per tenir los senys sens guàrdia, specialment lo veure e oir, e per acostar-se a males avinentees. E en tant pren d'aquí fonament que, per savi que l'hom sia, e no-s guarda de les damunt dites coses, finalment ell caurà en aquest peccat. (...)

Francesc Eiximenis, *Lo Llibre de les dones*. Volum 10. Curial. Barcelona. 1981.

Capítol CCLXIII. *Qui tracta del tocar.*

Lo quint seny sí és tocar. Déus açí notar que tocar si mateix o altre per vera necessitat, sens ficció de entenció, en quesvol part de son cors o d'altre, no és peccat. Açò pots veure clar en lo metge cirúrgich, qui legudament pot fer aytal tocamet sens pecat en temps de necessitat, e li és permès per tota persona comunament. Si emperò la persona toca l'altre onsevol per ira o per enteniment de luxúria, o per qualche corrupta entenció, tot aytal tocamet és peccat; e aytant magor e magor com la persona que toca és de major dignitat, o a Déu més acostada, o la persona matexa tocant a l'altra és axí matex de magor dignitat. E ja és lo peccat magor segons que lo tocamet leig és fet en par pus desonesta. E açò és axí ver si la persona toca si matexa axí, sutzament, con si tocava a altre.

Francesc Eiximenis, *Lo Llibre de les dones*. Volum 10. Curial. Barcelona. 1981.